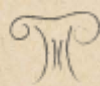

ΓΜ 8292

2002.

ΑΕΚ

ΔΑΚ = ΓΕΝΝ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ.

-1121-

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ.

ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Θ. ΚΑΡΟΥΣΟΥ.

Μνημοσύνου τελουμένου ἐν τῷ Ναῶ τοῦ Σωτῆρος.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΟΙΔΗΜΟΥ

Α. ΜΕΤΑΞΑ.

...Ο
λε
π
τε
α

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ « Η Κ Ε Φ Α Λ Λ Η Ν Ι Α ».

1860.

ΓΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΙΣΖ. Φ4. 0014.

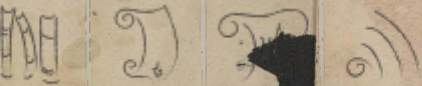
Μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ Ἀοιδίου Ἀνδρέα Μεταξά, τε-
λεσθὲν ἐν Κεφαλληνίᾳ κατὰ τὴν τεσσαρακονθήμερον τῆς
ἀποβιώσεώς του, παρὰ τῶν Συμπολιτῶν του.

Ὁ Κατὰ τὸ 1821 ἐγκαταλείψας τρυφερὴν οἰκογένειαν, ὁ οὐ-
δούλωσ πτωχθεὶς τὴν λυσσώδη καταδρομὴν τῶν λεγομένων προ-
στατῶν μας, ὁ ἀδιαφορήσας καὶ εἰς αὐτὴν τὴν δήμευσιν τῆς πε-
ριουσίας του, ὁ ὑπακούσας εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος, προεκα-
λούσας τὰ ἀπανταχῶς δισπραχθέντα τέκνα τῆς εἰς τὸν ὑπὲρ ἀπε-
λευθερώσεως ἱερῶν καὶ πολύμοχθον κατὰ τῶν βαρβάρων ἀγώνων
τῆς, ὁ καθ' ὅλας τὰς κρίσεις περιστάσεις ὑπηρετήσας τὸ ἡμέ-
τερον ἔθνος μὲ τὴν ἰδιόζουσαν αὐτῷ σπανίαν ἰκανότητα, ἀκαί-
ραιότητα χαρακτῆρος, ἔξοχον πατριωτισμὸν καὶ ἀπαράμειλλον ἀ-
φιλοκέρδειαν, ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς ἀπεβίωσε τὴν 7ην. Σεπτεμ-
βρίου παρελθόντος, ὁ θάνατος τοῦ ὁποίου κατέβληψεν ἅπαν τὸ
Πανελλήνιον.

Οἱ συμπολιταὶ τοῦ θέλοντες καὶ αὐτοὶ νὰ δώσωσιν ἐξ' ἐνὸς
μὲν ἐν ἐλάχιστον δειγμᾷ τῆς βαθύτης θλήψεώς των διὰ τὴν στέ-
ρησιν τοῦ τοιοῦτου ἀνδρός καὶ συνάμα νὰ ἐκφράσωσιν τὴν ἀπειρον
αὐτῶν εὐγνωμοσύνην διὰ τὰ ὅποια ἐγένετο πρόξενος εὐεργετή-
ματα ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐξ' ἄλλου νὰ καταδείξωσιν καὶ εἰς τὴν πε-
ρίπτωσιν ταύτην τὴν καταφλέγουσαν τὰ στήθη ἀπάντων Ἱερῶν
φλόγαν τοῦ ἔθους, ἀνήγειρον κατάλληλον ἀψίδα ἐν τῷ ἐν Ἀρ-
γοστολείᾳ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Σωτῆρος, παριστάνουσαν τὸν τοῦ Μα-
καρίτου τάφον, κεκαλυμμένον ὄντα μὲ τὴν σημαίαν ἐκείνην τὴν ὁ-
ποίαν ἀνεπέτασε μετὰ τῶν σὺν αὐτοῦ μαχόμενων ὁπλιτῶν εἰς τὸ
παιδίον τῆς μάχης, καὶ ἐτέλεσαν μνημόσυνον ὑπὲρ τῆς αἰωνίου
ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μεταστάντος.

Ὁ νεκρῶσιμος ἀπάντων πᾶν κωδῶνων τῆς πόλεως ἤχος, ἡ
μεσοστίω, ἐφ' ὅλων τῶν τε ἐλευθέρων καὶ μὴ, ἑλληνικῶν πλοίων
κυμαινομένη σημαία, ἡ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ κατήφεια τοῦ
αὐτωρευθέντος ἀπειραρίθμου πλήθους πάσης τάξεως, ἡ νεκρικῶ
βαδίσματι ἐμφάνσεις τοῦ Ἀρχιερέως καὶ Ἱεροῦ κλήρου καὶ ἡ
ταυτοχρόνως ἐν τῷ μνημοσύνῳ παρεύσεις τῶν Αὐταδέλφων τοῦ
Μακαρίτου πρὸς τὸν κατασκευαστικὸν θάμα.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

β.

Ἡ καλύπτουσα δὲ τὸν ὑποτιθέμενον τάφον Ἑλληνικὴ σημαία καὶ τὸ συμπικνούμενον περὶ αὐτῶν πλῆθος, ἀνακαλοῦσαν εἰς τὴν μνήμην ἐκάστου τὴν ἀξιωμακτικὴν ἐκείνην ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ ἔνδοξος ὀπλαρχηγὸς τοῦ Κεφαλληνιακοῦ σώματος, δίδων αὐτὴν πρὸς τὸν σημαιοφόρον τῶν αὐθιγῶν παρακολουθούτων αὐτὸν μεγαθύμων μαχητῶν καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς περιστηρίζοντάς αὐτὸν ἔλεγεν ἅς περιφρουρῶμεν καὶ διαφυλάττωμεν αὐτὴν μὲ τὴν ἰδιάζουσαν τοῦ Ἑλλήνας ἀνδρίας καὶ σύνεσιν ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῶν βαρβάρων ἢ τὴν θέσιν τῶν ὁποίων κατέχει παρ' ἡμῖν ὁ ἀπεχθεὶς καὶ ἀφόρητος ξενισμὸς.

Ἐπὶ τέλους ἐν τῇ ἐπισήμῳ καὶ ἀνυποκρύττῳ ἐκφράσει τῶν αἰσθημάτων τῶν συμπολιτῶν τοῦ αἰοδήμου, ὁ ἀξιοσέβαστος καὶ γνωστὸς ἐν τῷ Πανελληνίῳ Θεόδωρος Καροῦσος ἐξεφώνησε τὸν ἐπόμενον ἀντάξιον ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς ἐπιτάφιον λόγον τὸν ὁποῖον καὶ καταλλήλως ἀφιερώνει εἰς τὸν Μητροπολίτην Κερκύρας Ἀθανάσιον.

Τῷ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤῷ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤῇ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΚΑΙ ΥΠΕΡΙΜῶ ΕΞΑΡΧῷ ΤΗΣ ΙΟΝΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Κ. ΑΘΑΝΑΣΙῷ ΠΟΛΙΤῇ.

Τὸ ἐν τῷ ἐπικηδείῳ τούτῳ λόγῳ ἐμπεριλαμβανόμενον Οἰκοδόμημα ὀφείλει τὸ ἐδραῖον καὶ ἀκλόνητον τῶν βάσεων του, τὸ εὐρὺ καὶ μεγαλοπρεπὲς τοῦ σχεδίασματος εἰς τὸν περὶνον Ἄρχιτέκτονι, ὅστις τὸ συνέλαβε συνάμα καὶ τὸ ἐπραγματοποίησεν, εἰς τὸν διάσημον ἐκείνον ἄνδρα, ὅστις ἀφειδῶς κατέβαλε πάντα μόχθον καὶ ἀγῶνα πρὸς ἀνέγερσίν του, εἰς τὸν αἰοδήμον συμπολίτην μας Α. Μεταξᾶν, ὅστις ἀφοσιώσας ἑαυτὸν εἰς ὑπηρεσίαν τῆς κοινῆς Πατρίδος, καὶ ἀγωνισάμενος τὸν ἀγῶνα τὸ καλὸν διὰ τῆς ἐπιπόνου συσσωρεύσεως σπανίου καὶ βαρυτίμου ὀλικοῦ ὄλως συγκειμένου ἐκ μεγαλεπήβολων καὶ ἐθνωφελῶν πράξεων, ἀπειργάσατο τὸν Πολιτικὸν αὐτοῦ καὶ κοινωνικὸν βίον εὐρυθλον καὶ ἀγλαόμορρον κατοικητήριον τῆς Ἀρετῆς καὶ τῆς Δόξης.

Τί ὅθεν ἐναπολείπεται πρὸς ἔτι μεζῶνα καθωραϊσμὸν καὶ περικόσμησιν τοῦ Ἀρχιτεκτονικοῦ τούτου ἀριστουργήματος; νὰ τεθῇ ἐν τῷ προθύρῳ καὶ πρόσωπον τηλαυγές. Ἀλλὰ καὶ τί τηλαυγέστερον δύναται νὰ προτεθῇ ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τοῦ λόγου τούτου ἢ τὸ ὄνομα τῆς ἡμετέρας Πανιερότητος, ὥστε ἡ ξυνωρίς αὐτῆ τῶν δύο ἀγλαϊσμάτων τῆς κλασικῆς ἡμῶν γῆς, ἢ ἐν ἐκυτῇ ἐμπερικλείουσα τὸ ἄωτον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, νὰ προύσταται ὡς ὑπογραμμὸς καὶ ἀρχέτυπον, παραρμῶσα καὶ ἐποτρύνουσα τὴν ἡμετέραν Κοινωνίαν εἰς τὸν πρὸς ὅν ὄρον τῆς, πρὸς δόξαν καὶ θρίαμβον τῆς δημοκρατίας καὶ ἀδαιρέτου ἡμῶν Κοινῆς Πατρίδος καὶ Ὁρθοδόξου Πίστεως;

Διατελῶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Τῆς ἡμετέρας Πανιερότητος

Ταπεινὸν καὶ εὐπειθὲς τέχνην

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΚΑΡΟΥΣΟΣ.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

ὑπὸ τοῦ Θ. ΚΑΡΟΥΣΟΥ.

Μνημοσύνου τελομένου ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Σωτῆρος

ὑπὲρ τοῦ Ἀοιδήμου

A. ΜΕΤΑΞΑ.

Ἐν Ἀργοστολίῳ Κεφαλληνίας τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1860.

Συμπολίται.

Κατὰ τὴν πένθιμον ταύτην ἡμέραν, καθ' ἣν μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως παρευρισκόμεθα εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο Μνημόσυνον τοῦ ἐν Κυρίῳ κεκοιμημένου διασέμου συμπολίτου μας, ἕκαστος ἡμῶν κατέχεται ὑπὸ πικρᾶς ἀλγιδόνας καὶ θλίψεως, ἕκαστος ὑμῶν σίνουιδεν ἑαυτὸν πληρούμενον ὑπὸ θρησκευτικῆς τινος εὐλαβείας καὶ κατανύξεως, ἕκαστος ἡμῶν ἐπὶ τέλους συναισθάνεται εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς ψυχῆς του διὰ τὴν ἀποχωρισμὸν τοιοῦτου συμπολίτου ἄφρατον τι βαρυκάρδιον αἰσθημα, ὅπερ ὑπερβάλλει πάντα λόγον καὶ ἔκφρασιν, ὅπερ καὶ ὁ εὐφραδέστερος ῥήτωρ ἀδύναται νὰ παραστήσῃ μετὰ τῆς προσσηκούσης ἐναργείας καὶ ζωηρότητος, ὅπερ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἢ σιγῇ καὶ ἢ συγκέντρωσις ἐξηγεῖ ἴσως ἐντονώτερον καὶ ἔκφραστικώτερον ἢ σχοινοτενεῖς λόγοι κεκαλλισπημένοι μὲν καὶ κομψοί, πλὴν ψυχροὶ καὶ ἄπρακτοί.

Καὶ ἡμεῖς ὄθεν κατὰ τὴν ἀποφράδα ταύτην ἡμέραν τοῦ ἀποφθιμοῦ μας πόρρω ἀπέχοντες τοῦ νὰ ἐπιδιώκωμεν τὰ ἀδύνατα, ἀποπειρώμενοι ὅπως ὑπερικήσαντες τὴν καταπιέζουσαν τὸν νοῦν μας βρυθυμίαν καὶ ἀπονάρκωσιν, ἐγκωμιάσωμεν τὸν ἀνώτερον παντὸς ἐπαίνου καὶ ἐγκωμίου, περιοριζόμεθα ἀπλῶς μόνον νὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ ἀπαράλιπτον ἡμῶν καθήκον, προσφέροντες ἐν ἄνθος θαθείας εὐγνωμοσύνης καὶ ἀκριφνοῦς σεβασμοῦ εἰς τὴν ἱεράν μνήμην τοῦ Πατρὸς τῆς κοινῆς ἡμῶν Πατρίδος, τοῦ εὐεργέτου τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἀειμνήστου Κόμητος Ἀνδρέου Μεταξᾶ.

Ὁ Κόμης Ἀνδρέας Μεταξᾶς κατὰ τὸ πρῶτον τριακονταετὲς στάδιον τῆς ἡλικίας του, διελθὼν ἐν ταύτῃ τῇ γενεθλίῳ αὐτοῦ γῆ ἐλον ἰδιωτικὸν μὲν καὶ ἀπράγμονα, ἀλλὰ πλήρη φρονήσεως, ἀρετῆς καὶ χάριτος προώριστο ὅπως ἀναφανῆ ὡς μία ἐξ ἐκείνων τῶν μεγάλων ἀτομικοτήτων ἃς κατὰ καιρὸν ἡ Πρώγια εὐδοκεῖ γὰρ εἶ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

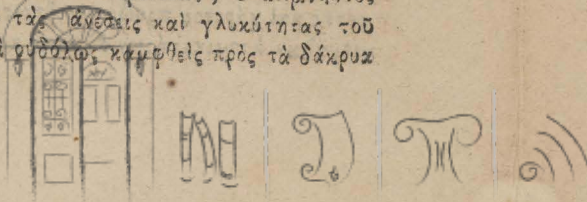
Ξαποστέλλη εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἵνα καθοδηγῶσι τὰς Κοινο-
νίας εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἵνα, διὰ τῆς
μεγαλονοίας αὐτῶν καὶ διορατικότητος, διὰ τῆς ἐπιμόνου καὶ
δραστηρικῆς ἐνεργείας των καὶ τὸ τοῦ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ δια-
καοῦς ζήλου των καὶ ἀφοσιώσεως, ἀνορθοῦντες τοὺς λαοὺς ἐκ τῆς
ταπεινῆς σφαιρας τοῦ ἐξευτελισμοῦ καὶ τῆς ἀδοξίας, προσιβάωσιν
αὐτοὺς ἡρέμα καὶ δι' ἐπιτηδείων μέσων εἰς τὴν ὑψηλὴν περιωπὴν
τῆς εὐκλείας καὶ λαμπρότητος, τέλος δὲ ἵνα καὶ μετὰ θάνατον
ἐπενεργῶσι σωτηριώδη ἐπ' ἄρριαν διὰ τῶν ἀθανάτων αὐτῶν ἰδεῶν
καὶ πράξεων, ἐν αἷς ἐντρέφεται καὶ διαμορφοῦται τὸ πνεῦμα ἀπα-
σῶν τῶν ἐπερχομένων γενεῶν. Τοιοῦτος δὲ ἀναμφιλέκτως ἀνά-
δείκνυται καὶ ὁ ἡμέτερος Μεταξῆς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς
Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας, ἀλλὰ τί λέ-
γω σήμερον; μέχρι οὗ ἡ Ἑλληνικὴ ἐθνότης ζῆ καὶ υφίσταται.

Ἄμα λοιπὸν ἐδόθη τὸ σύθημα τῆς ἐθνεγεροίας, ἅμα ἐσήμανε
ἡ ὥρα τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, ὡρεῖλε καὶ ἡ Πατρίς ἡμῶν
ἥτις ἀνέκαθεν διετήρησε παρθενικὸν καὶ ἀγνὸν τὸν Ἑλληνισμὸν
τῆς, ἥτις, ἀείποτε κατὰ πᾶσαν περιπέτειαν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν
κρίσιμον ἐθνικὴν περίστασιν προσεχίσταται εἰς τὸ στάδιον προ-
κειμένου λόγου περὶ Πίστεως καὶ Πατρίδος, ὡρεῖλε, λέγω,
καὶ κατὰ τὴν ἀξιωμακροῦντων ἐκείνην ἐποχὴν τοῦ 1821 νὰ
δράμη, καὶ αὐτὴ μετὰ τῶν Πρωταγωνιστῶν ὡρεῖλε νὰ διαδρα-
μαίσῃ ἐπὶ τοῦ θεάτρου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, τὸ μέρος ἐκεῖνο
ὄπερ εἰς αὐτὴν ἐπέβαλλον αἱ ἱστορικαὶ αὐτῆς ἀναμνήσεις, ὁ ἔν-
θεος ζῆλος ὑπὲρ τῆς Πατρὸς Ὀρθοκείας, καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἔ-
θνικοῦ αὐτῆς φρονήματος, ὡρεῖλε ν' ἀναπτύξῃ ἐνεργεῖαν πολέμι-
κὴν συνάμα καὶ πολιτικὴν, ἀντιπαλαίοντα ἐπιδοξίως καὶ μετὰ
φρονήσεως οὐ μόνον κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν πολέμων, τῶν Βαρ-
βάρων, ἀλλὰ καὶ κατὰ μυρίων ἐσωτερικῶν δυσχεριῶν καὶ ἀντιδρά-
σεων ἐκάστοτε παρεμβαλλομένων εἴτε ὑπὸ τῆς ξενικῆς ἐπιβουλῆς
καὶ σκευωρίας εἴτε καὶ ὑπὸ τῶν ἐμφυλίων διχονοιῶν καὶ στάσεων
οἷαι ἐν τοῖς τοιοῦτοις καιροῖς ἀναγκαίως συμβαίνουσιν. Τίς λοι-
πὸν τῶν συμπολιτῶν μας παρίσταται μὲν ὁ νόμος τῶν ὄρ-
γανῶν καὶ διερμηνεῖ τῶν ἐθνικῶν αἰσθημάτων καὶ ἀναγκῶν τῆς
Πατρίδος μας; Τίς ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐκπροσωπεῖ ὀλοσχερῶς
τὸ Ἑλληνικὸν αὐτῆς φρόνημα; Τίς ἀντανεκλᾷ ἐν ἑαυτῷ διαυγέ-
στατον τὸ Κεφαλλήνιον Πνεῦμα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦδε ὡς πρὸς
τὴν μεγάλην ἰδέαν τῆς ἐθνικῆς ἀπελευθερώσεως; Ὁ ἀείμνητος
Ἄνδρας, ὅστις ἐγκαταλιπὼν τὰς ἀνάσεις καὶ γλυκύτητας τοῦ
Οἰκογενειακοῦ αὐτοῦ βίου, καὶ οὐδὲν ἄλλο, κάμφθη εἰς πρὸς τὰ δάκρυα

καὶ τὰς περιβολὰς τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ συζύγου καὶ τῶν τρυ-
φερῶν τέκνων του, ἀφίπταται μετὰ 250 μεγαθύμων συμπολι-
τῶν του εἰς τὸ παιδίον τοῦ ἀγῶνος, ἔθθα ἐκ πρώτης ἀφετηρίας
ἀντιπαρταξάμενος κατὰ τῶν Λαλαίων, ὧν καὶ αὐτὸ τὸ δοῦμα
ἐνέπνευεν εἰς τοὺς ἐπαναστατήσαντας ὁμογενεῖς μας τὸν τρόμον
καὶ τὴν φρικίαν, διὰ τῆς ἀνδρίας αὐτοῦ καὶ φρονήσεως, οὐ χῆρον
δὲ ἢ καὶ διὰ τῆς πειθαρχίας γεναιότητος καὶ τάξεως τῶν συ-
στρατευομένων, ἐπέθηκε φέμωτρον εἰς τὴν θηριωδίαν αὐτῶν καὶ
ἀγριότητα, καὶ διασκεδασθείσης τῆς φάλαγγος τῶν πολεμίων κα-
τωρθώθη νίκη λαμπρὰ καὶ ἐπιζήλος πρὸ πάντων διὰ τὰς συνεπείας
τῆς, καθ' ὅσον αὐτὴ κατέβηκεν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν συναγωνιζομέ-
νων ἀδελφῶν μας τὴν φαεινὴν κρηπίδα τοῦ θάρρους καὶ τῆς εὐτολ-
μίας διδάξασα αὐτοὺς νὰ τρέπουσιν εἰς φηγὴν τὰ στίφη τῶν Βαρ-
βάρων καὶ ἐκ τοῦ συστάδην μαχόμενοι.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης χρονολογεῖται καὶ τὸ πολιτικὸν αὐ-
τοῦ στάδιον, πρὸς ὃ ἐὰν ἀποβλέψωμεν οὐδὲν ἕτερον ἀντιλαμβά-
νόμεθα εἰμὴ μακρὰν σειρὴν ὀρθῶν βουλευμάτων καὶ μεγαλοποι-
βόλων πράξεων ἀείποτε ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ μέσῳ
ποικίλων φάσεων τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἐν τῷ μέσῳ κομμα-
τικῶν διαπληκτισμῶν καὶ συγκρούσεων, ἐν τῷ μέσῳ ἀλλεπαλλή-
λων Κυβερνητικῶν μεταβολῶν καὶ μεταπολιτεύσεων, ἐν τῷ μέσῳ
λέγω, τοιοῦτου καὶ τοσοῦτου πολιτικοῦ σάλου καὶ κλύδωνος, ἔθθα
καὶ αὐταὶ αἱ ἐξοχοὶ ἀτομικότητες, καίτοι πρὸς καιρὸν ἀντέχουσαι
εἰς τὰς θεελλώδεις πνοὰς τῶν ἐνκνίτων ἀνέμων, ἐπὶ τέλους ὁμῶς
ἀπαυδῶσαι ναυαγοῦσι καὶ θραύονται, μόνος ὁ Ἄνδρας υφίσταται
ἔδρατος καὶ ἔμπεδος, μόνος οὗτος παρὰ πάντων ἀναγνωρίζεται ὡς
ὁ ὄντως ἱκανὸς τοῖς χειμαζομένοις βοηθῆσαι, μόνος οὗτος ἐν ὥρᾳ
ζοφώδους τρικυμίας ἀναλαμβάνων τῇ κοινῇ συναινέσει τοὺς οἴκους
τοῦ κοιμαινομένου ἐθνικοῦ σκάφους, ἐπίσταται ὡς ἐπιτηδεῖος
ναύκληρος, προφυλάττων αὐτὸ ἐκ τῶν σκοπέλων καὶ τῶν σύρσεων
νὰ τὸ κατευθίνη ἀσφαλῶς καὶ ἀπροσκόπως εἰς λιμένα εὐδίων καὶ
ἀκίμηντων.

Πλὴν τὸ νὰ ἐκθέσωμεν λεπτομερῶς τὰ πολιτικὰ αὐτοῦ κατορθώ-
ματα, τὸ νὰ διεξέλθωμεν καθ' ἕκαστον χωρὶς τὰ ἀγαθοεργήματα
αἵτινα ἐπεδαψίλευσεν εἰς τὸ ἔθνος διὰ τῆς ἐμφορονος τῶν πραγμάτων
διαχειρίσεως, τὸ ν' ἀπαριθμήσωμεν εἰς πρὸς ἔν τὰ ἐπιτετραμμένα
αὐτῷ ὑπάτα τῆς Πολιτείας ἀξιώματα, ἐνοῖς διαπρέπων ἐπὶ βαθεῖα
συνέσει καὶ παρδειγματικῇ ἀκραιότητι, ἐξεπλήρου διηνεκῶς τὰς
εὐχὰς καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς Κοινῆς Γνώμης τοῦ ἔθνους, ταῦτα
πάντα δὲν εἶναι ἔργον οὔτε τοῦ παρόντος ἐπικηδεῖου λόγου, οὐ-

τε τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ συνήλθομεν, ἀλλ' εἶναι ἔργον τῆς βιογραφίας τοῦ μεγάλου ἀνδρός εἶναι ἔργον αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας, ἣς αἱ λαγαρότεραι σελίδες ἀδιασπάστως συνδέονται μὲ τὸ ὄνομα τοῦ ἀοιδίμου συμπολίτου μας.

Ὅθεν τὸ καθ' ἡμᾶς φρονοῦμεν ὅτι ἠθέλαμεν πράξειν ἔργον ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀξιοπρεπέστερον καὶ προσφορώτερον εἰς τὴν ἱεράν μνήμην τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάντος συμπολίτου μας ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιφανέστερον καὶ διδακτικώτερον καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς τοὺς ἐπιζῶντας, ἐάν, ἀντὶ τοῦ νὰ ματαιοπονῶμεν ἀποδεικνύοντες τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀνδρός, ὅπερ οὐδεμίαν ἐπιιδέχεται ἀντίρρησην, ἀνιχνεύσωμεν τίνα τὰ ἐνδύμυχα ἐκείνα ἐλατήρια τῆς ψυχῆς του, ἅτινα συνετέλεσαν ὅπως καταστῆ ἀνὴρ μέγας καὶ διάσημος ἐάν ἀναζητήσωμεν τίνα τὰ διανοητικὰ καὶ ἠθικὰ ἐκείνα πλεονεκτήματα, δι' ὧν κατὰ πάντα λόγον ἠξιώθη καὶ ζῶν νὰ ἐρρακίση εἰς ἑαυτὸν τὸν γενικὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἐγκρίδιον εὐγνωμοσύνην ἅπαντων τῶν ὁμογενῶν του, καὶ μετὰ θάνατον νὰ ἐγγραφῆθῃ δι' ἀναξαρτέτων χαρακτῆρων ἐν ταῖς δέλτοις τῆς αἰωνιότητος.

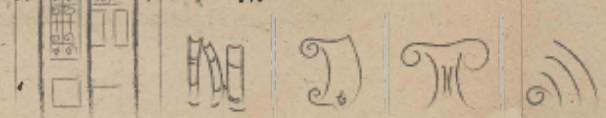
Καὶ βέβαια ὅ,τι κατὰ πρώτην ὄψιν παρίσταται ἡμῖν, ὅ,τι πρῶτον προσπίπτει εἰς τὴν παρατήρησίν μας ὡς ἄμυστον χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀνδρός, εἶναι ὁμολογούμενος τὸ πλεονεκτήμα ἐκεῖνο, ὅπερ, καίτοι ἀποκλειστικὸν δῶρον τῆς φύσεως, δύναται ὁμως διὰ τῆς συνεχοῦς τριβῆς καὶ καλλιέργειας νὰ λάβῃ μεγίστην ἐπίδοσιν καὶ ἀνάπτυξιν. Τί δὲ εἶναι τοῦτο; εἶναι ἡ δύναμις ἐκείνη, ἥτις ὅπως δήποτε κατ' ἀνὸμασίῃ, εἴτε διορατικότης εἴτε ἐμπνευσις, εἴτε ὀρθόνοια, ἀποκαθιστᾷ τὸν κάτοχον αὐτῆς ἱκανὸν νὰ εἰσδύῃ διὰ μιᾶς εἰς αὐτὸ τὸ καιρίον, εἰς αὐτὴν τὴν οὐσιαστικότητα τῶν προσπιπτόντων πραγμάτων, ἐν ῥιπῇ δὲ ὀφθαλμοῦ καὶ αὐτοσχεδῶς περὶ τῶν παρόντων νὰ ἐπιφέρῃ ὀρθὴν καὶ ὑγιᾶ κρίσιν, καὶ περὶ πᾶν μελλόντων νὰ προαισθάνηται καὶ νὰ προσιάζῃ τὰ δέοντα, καθ' ὅσον ἐπιδέχονται τάνθρωποι. Ἐπόμενον λοιπὸν ἦτον ὁ ἀοιδίμος συμπολίτης μας προικισμένος ὢν μὲ τοιαύτην δεξιότητα, νὰ ἀναπτύσῃ πλείστην ὄσιν σύνεσιν καὶ ἐμψύχισιν ἐν τοῖς περὶ τῶν κοινῶν βουλευμάσιν, ἐπόμενον ἦτον ἡ Πατρίς ἀποτεινομένη πρὸς αὐτὸν εἰς τὰς κατεπειγούσας ἀνάγκας τῆς, νὰ ἐπιτυχάνῃ τὸν ἄριστον σύμβουλον, τὸν προνοητικὸν ἀκέστορα, καὶ τὸν γλυκὺν παρήγορον τῶν νοσημάτων καὶ τῶν δεινοποθειῶν τῆς.

Ἄλλ' ὅσονδήποτε ζωηρὰ καὶ ἐντεταμένη καὶ ἀνυποτέγη ἡ δύναμις αὕτη τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ὅσονδήποτε ἐπίζηλον καὶ ἀξιάγαστον καὶ ἀνπαρίσταται τὸ πλεονεκτήμα τῆς ὀξυνοίας καὶ τῆς ὑγιούς κρίσεως, θεωρούμενοι ὅμως αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἐξελέγχεται ἀεὶ παρ-

κῆς καὶ ἀνίσχυρον, ἀν' μετ' αὐτοῦ δὲν συνυπάρχει καὶ δὲν συμβαδίζει καὶ ἄλλο τι κατ' ἐξοχὴν ἀναγκαῖον καὶ περισπούδαστον, ἐννοῶ τὸ αἰσθημα τῆς πατριωτικῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἠθικότητος. Καὶ τῷντι τί ὠφελῆ διὰ τὴν εὐρύτη, διορατικὴ καὶ εὐττοχος, ἐμφωλεύουσα εἰς ψυχὴν ἀγενῆ καὶ χαμαζήλον, συμπιγομένη ἀπὸ τὰς ἀκάνθας καὶ τὰς τριβόλους τοῦ ἐγωισμοῦ, τῆς αἰσχροκερδείας καὶ τῆς φαυλότητος;

Ὅθεν ὅ,τι μάλιστα ἐξωγόνοι καὶ ὑπέθαλπε τὰ διανοητικὰ αὐτοῦ πλεονεκτήματα, ἦτο τὸ μέγα ἐκεῖνο καὶ ὑψηλὸν φρόνημα τοῦ ποῦς τὴν πατρίδα καθήκοντος, φρόνημα, ὅπερ τοσοῦτον κραταιῶς ἐδέσποζε τὸν ἄνδρα, ὥστε περὶ αὐτὸ ὡς περὶ κέντρον περιστρέφοντο ἅπαντες οἱ διαλογισμοὶ του, ἅπαντα τὰ μελήματα καὶ οἱ πόθοι τῆς καρδίας του καὶ ἀπὸ τῶν καθαρὰ τούτου νύματα ἀντλῶν τὰς πεποιθήσεις του, καὶ δι' αὐτῶν καθαρνίζων πάντα λόγον, πᾶν βούλημα πᾶσαν προαίρεσιν καὶ ἐνέργειαν, παρίστανε τὸ ἰογυτευτικὸν θέαμα μιᾶς περικαλοῦς καὶ ἐρασμίας ἀτομικότητος, ὅπως πεπληρωμένη; ἐξ ἑνὸς μόνου πύθους τῆς πατριωτικῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος. — Καὶ βέβαια, τοιαῦται ἀτομικότητες τὰ πάντα θέτουσαι κατὰ δεύτερον λόγον ἀπέναντι τῆς ἱερᾶς φωνῆς τῆς Πατρίδος, καθίστανται τὰ μόνον στερεὰ καὶ ἀκράδαντα θέμεθλα, ἐφ' ὧν ἀνεγείρεται συμπαγῆς καὶ ἐδραῖον τὸ κοινωνικὸν οἰκοδόμημα. Ἀπεναντίας δὲ ἐνθα, ἀντὶ τοῦ νὰ διαφλέγῃ τὰς ψυχὰς τῶν Πολιτῶν ὁ ἔρωσ τῆς Πατρίδος, καὶ ἡ ἐραθία συναίσθησις τοῦ καθήκοντος, ἐπικρατεῖ ἡ ἀλαζονεία, ἡ οἴησις καὶ ἡ χαμερπῆς ἰδιοτέλεια, ἐνθα ἡ ἀτομικότης, ἀντὶ τοῦ νὰ προσφέρῃ αὐτὴ ἑαυτὴν προθύμως ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ κοινῶν συμφέροντος, τὰ πάντα μετατρέπει πρὸς τὸ ἴδιον ἑαυτῆς συμφέρον, καὶ ἄλλο τι δὲν ἀγωνιά, ἄλλο τι δὲν δνειρώττει εἰμὴ πῶς νὰ προσφέρωσιν οἱ ἄλλοι εἰς τὴν πομπώδη κενοδοξίαν τῆς κληρονομίας καὶ θυμιάματα, εἰμὴ πῶς ν' ἀποθεσῶν τὸ ἄθλιόν τῆς ἐγῶ, προδίδουσα καὶ τιμὴν, καὶ Πατρίδα, καὶ πᾶν ἱερὸν καὶ ὅσιον φεῦ! τετέλεσται, ἀς ἡμεῖθ βέβαιον ὅτι ἡ κοινωνία ἐκείνη ἢ ὑποτρέφουσα εἰς τοὺς κόλπους τῆς τοιαύτης ἐχίδνας, τρέχει τὸν ἔσχατον κίνδυνον ὅπως ἐμπέσῃ εἰς τὸ θάραθρον τοῦ μηδενισμοῦ καὶ τῆς ἐξοντώσεως.

Ἄλλ' ἴνα μὴ ἐπὶ πλέον μηκύνωμεν τὸν λόγον παρεκβαίνοντες ἔξω τοῦ προκειμένου, εὐκόλως ἤδη δύναμεθα νὰ κατανοήσωμεν, ὅτι ἐκ τοῦ μεγάλου τούτου φρονήματος τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα ἀφοσιώσεως, ὑφ' οὗ ἐνιπνέετο ὁ ἀοιδίμος συμπολίτης μας, παρείπετο ὡς ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα τὸ σύνολον ἐκεῖνο τῶν ἀρετῶν

αίτινες, ως παρὰ πάντων κοινῶς ὁμολογεῖται, κατακόσμου καὶ ἐλάμπρυνον τὸν δημόσιον αὐτοῦ βίον. Ἡ Δώριος ἐκείνη ἀρμονία τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων, τῶν Ἰδεῶν καὶ τῶν πράξεων, τὸ ἀδιάφθορον ἐκεῖνο καὶ ἀδέκαστον ἦθος, ὅπερ ἀείποτε διετήρησεν ἀκραιφνές καὶ ἀμόλυτον κατὰ τὴν πολυχρόνιον διαχείριστιν τῶν μᾶλλον ἐπιζήλων πολιτικῶν ὑποθέσεων, τὸ ἀστεμφές ἐκεῖνο καὶ ἀκλόνητον τοῦ χαρακτῆρός του, ὅστις καὶ ἐντῶ μίση τοσοῦτων μεταβολῶν καὶ ἀλλοιώσεων διετηρεῖτο ὁ αὐτὸς πάντοτε, ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ, ἡ πλήρης ἐκείνη ὀλιγωρία καὶ λήθη τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του, ὅσας οὐκ ὄφειλε νὰ προσφέρῃ τὰς ἐκδουλεύσεις του εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους.

Ἄλλ' ὁ μέγας ἀνὴρ συνειδὼς τὸ ἀτελές καὶ περιορισμένον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ ἀκριβῶς γινώσκων, ὅτι ὁ μὲν ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτοῦ δυνάμεσι καὶ μόνῳ ἐκυτῶ πεποισθῶς καὶ ἐναβρυνόμενος, λαμβάνει τὰ ἐπιχειρήματα τῆς σατανικῆς αὐτοῦ ὑπερρηφανείας καὶ κουφότητος ὁ δ' ἐν Κυρίῳ ἐλπίζων καὶ ἐπανάπαυόμενος, εὐρίσκει παρ' αὐτῷ χάριν καὶ δύναμιν ἐν ἀσθενείᾳ τελειουμένην, ἀδιαλείπτως ἐπερείδεται ἐπὶ τῆς μόνῃ ἀσφαλοῦς ἀγκύρας τῆς ἀγιωτάτης ἡμῶν Ὀρθοδόξου Πίστεως, ἣτις ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων θηλάσασα αὐτὸν μὲ τὴν οὐράνιαν αὐτῆς τροφήν, καὶ ἐγχαράξασα πρῶτῳ εἰς τὴν ἀπαλὴν ψυχὴν του τὰ θεῖα αὐτῆς παραγγέλματα, τὸν ἀνέδειξεν εἰς τὸ μετὰ ταῦτα σκευὸς ἐκλογῆς, διαυγάζουσα τὸν νοῦν, θερμαίνουσα τὴν καρδίαν του, καὶ ἐνισχύουσα αὐτὸν ὅπως μετὰ καρτερίας καὶ θάρρους ὑφίσταται τὸν ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος δυσχερῆ καὶ πολύμοχθον ἀγῶνα. Οὐ μόνον δὲ κατὰ τὸν δημόσιον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν κοινωνικὸν αὐτοῦ καὶ ἰδιοτικὸν βίον ἀρῶμενος τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἐμπνεύσεις του ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς ὕδατος ζῶντος καὶ ἀλλομένου, ἐπληροῦτο, κατὰ τὴν ῥῆσιν τοῦ Θεοῦ Ἀποστόλου, ἀγάπης, εὐρύνης, μακροθυμίας ἀγαθωσύνης Χρησιότητος καὶ πάντων τῶν ἄλλων καρπῶν τοῦ πνεύματος.

Καὶ ἂν μὴ μᾶλλον εἴπη τις ὅτι ἡ περιπαθὴς αὐτῆ καὶ σφοδρὰ αὐτοῦ προσκόλλησις εἰς τὸ Πάτριον Θρησκέυμα, ἄλλο τι δὲν ὑπεμφαίνει εἰμὴ ὅτι αὐτὸς ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἰδίαν του ἀτομικὴν ὠφέλειαν, καθ' ὅσον ἐν τῷ θρησκείματι εὐρίσκει παραμυθίαν καὶ ὑποστήριξιν κατὰ τὰς περιπετείας τοῦ πρακτικοῦ του βίου. Ὄχι βέβαια, διότι ὁ διαβατικὸς νοῦς τοῦ αἰοδήμου συμπολίτου μας, ἐνθερμὸς ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν αὐτοῦ παραδόσεων, προὔτιθετο ἐκτὸς τῆς ἰδίας του ὠφελείας καὶ ἄλλον τινὰ εὐρύτερον καὶ οὐσιωδέστερον σκοπὸν, τὴν ἐθνικὴν σωτηρίαν καὶ ὠφέ-

λειαν, ἀδιστακτικῶς πρεσβεῖων ὅτι, ὡς τὸ ὀργανικὸν σῶμα εἶναι τι ἀδιάσπαστον τῆς διατηρούσης αὐτὸ ζωτικῆς δυνάμεως, οὐδὲ δύναται νὰ νοηθῆ ἄνευ ταύτης, ὡσαύτως καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἐθνότης εἶναι τι ἀφρημένον καὶ ἀνυπόστατον ἄνευ τοῦ ζωογονούντος αὐτὴν Ὀρθοδόξου Θρησκείματος. Καὶ τῶντι ἀμφοτέρω τοσοῦτον στενῶς πρὸς ἄλληλα συνέχονται καὶ συμπλέκονται, ὥστε συναπαρτίζουσι μίαν ὁμοούσιον καὶ ἀδιάσπαστον ἐπίδητον, τὸν Ἑλληνισμόν, καὶ ἡ ἐλαχίστη παραλυσιὰ ἢ χαλάρωσις τοῦ ἐνὸς συναπιφέρει ἀναγκαιῶς καὶ τὴν τοῦ ἑτέρου. Ἐπομένως δὲ ὁ ἀπ' ἐνὸς μὲν ἐπιδεικνύμενος ἔνθεος λάτρης τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνότητος, ἀπ' ἑτέρου δὲ ἀμεριμῶν καὶ ψυχρενόμενος περὶ τὸ θρησκέυμα, ὁ ἀπ' ἐνὸς μὲν ἀξίων ὅτι περιπαθῶς κήδεται τῆς Πατρίδος, ἀπ' ἑτέρου δὲ περιφρονῶν τὰ τῆς Πίστεως ὁ τοιοῦτος βέβαια ἢ ἐξαπατᾷ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀγνοῶν τί εἶναι κυρίως Ἑλληνισμὸς καὶ Πίστις Ὀρθόδοξος, καὶ τίς ἡ ἀμοιβαία σχέσις των, ἢ ζητεῖ ν' ἀπατήσῃ τοὺς ἄλλους, προσποιούμενος ὅτι ἐνδιαφέρεται περὶ ἀντικειμένου, ἐφ' ᾧ οὐδεμίαν ἔχει ἐνδόμυχον πεποίθησιν. Ἄλλ' ὁ βαθύνοος συμπολίτης μας, ὁ ἐν ἔργοις καὶ οὐχὶ λόγοις Ἑλληνοφρων, μετὰ τῶν ὑπερνεδύων συναδέλφων του τῶν ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος συναγωνισαμένων, καὶ τοι μὴ φιλοσοφῶν, ὡς τινες παρ' ἡμῖν φιλοσοφίσκοι, οἱ τὰ ὄνεια ἀκρίτως ψιττακίζοντες, διὰ τῆς ὀρμεφύτου ὁμῶς αὐτοῦ διορητικότητος εὐστόχως κατενόησε τὴν ἐπὶ τοῦ ἐθνισμοῦ ἄμετρον ἐπίβροικον τοῦ Ὀρθοδόξου ἡμῶν Θρησκείματος. Ἔστω δὲ μαρτύριον τοῦ λόγου μου ἡ ἱστορικὴ ἐκείνη ἡμέρα τῆς 27. Ἰανουαρίου, καθ' ἣν ὁ ἀείμνηστος Ἀνδρέας ὑπηγόρευσεν, ὑπεστήριξε, καὶ ἐπὶ τέλους κατώρθωσε, διὰ τῆς ὁμοθυμου παραδοχῆς τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως, τὴν καθιέρωσιν τοῦ περιωνύμου ἐκείνου τεσσαρακοστοῦ Ἄρθρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ ὁ διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου ὀφείλει ν' ἀσπασθῆ τὸ Ὀρθόδοξον δόγμα, ἄρθρου, ὑπὲρ τοσοῦτον κατέπληξε καὶ κατεθορύθησε τὴν δυτικὴν διπλωματίαν, πόρρωθεν προῖδουσα τοῦ θεσμοῦ τούτου τὰς εὐρυτάτας συνεπειὰς καὶ τὰ συντελεστικώτατα εἰς τὴν μεγάλην ἰδέαν τῆς Πανελληνίου ἐθνότητος ἀποτελέσματα.

Ἐμφυτος λοιπὸν ὀρθοβουλία καὶ ἀριστόνοια, ἀναπτυχθεῖσα καὶ κραταιωθεῖσα διὰ τῆς ἐμπειρίας καὶ ἀσκήσεως, Βούλησις ἀδαμαντίνη καὶ ἀκαμπτὸς μηδὲν ἄλλο προτιθεμένη ἢ τὴν αὐστηράν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα καθηκόντων ἐκπλήρωσιν, τέλος δὲ ἀνυπόκριτος καὶ θερμὴ Πίστις εἰς τὴν Πάτριον Θρησκείαν καταρτίζουσα τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν του, ἰδοὺ ἡ τριπλῆ ἔποψις;

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ὕπὸ τὴν ὁποίαν διὰ βραχέων ἐθαωρήσαμεν τὸν βίον τοῦ ἀνδρός, ἰδοὺ αἱ τρεῖς μεγάλαι δυνάμεις τοῦ πνεύματος, αἰτινες, διὰ τῆς εὐτυχοῦς συνδρομῆς των, παραγαθοῦσαι τὸ σύνολον τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν του ἀρετῶν τὸν ἀνέδειξαν ὡς ἐν ἐξ ἐκείνων τῶν Καλλιτεχνημάτων τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος, ἅτινα διεγείρουσι τὸν ὀχυρασμὸν καὶ τὴν ἐκπληξιν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἴδου τέλος πάντων τὰ τρία ἐκεῖνα χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ φωταυγοῦς ἀστέρος τῆς κοινωνίας μας, ἅτινα καὶ ἡμεῖς οἱ ἐπιζῶντες ὑφείλομεν νὰ ζητῶμεν καὶ μετὰ σπουδαιότητος νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν μίμησίν των, ἕκαστος ἐξ ἑβρία καθ' ὅσον ἐπιδέχονται αἱ δυνάμεις του καὶ ἡ σφαῖρα τῆς ἐνεργείας του, ἀν μέλλωμεν ν' ἀπολαύσωμεν τῆς εὐφροσύνου παρηγορίας τοῦ συνειδότης δι' ἐπιεισοφέραμεν καὶ ἡμεῖς ἕκαστος, ὡς ἐκ τῶν ἐνότων, τὸν πρὸς τὴν κοινὴν ἡμῶν Μητέρα ὑφειλόμενον ἔρανον, καὶ οὕτω νὰ καταβῶμεν εἰς τὸν τάφον συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν ἐπιευφημιῶν τῆς διάδοξομένης ἡμᾶς γενεᾶς ὑπὸ τῶν εὐχῶν τῆς Πατρίδος, καὶ ὑπὸ τῶν εὐλογιῶν τοῦ Θεοῦ, ὧν μάλιστα ἠξίωται καὶ ὁ ἡμέτερος συμπολίτης Α. Μεταξᾶς.

Ἄλλ' ὦ μακαρία ψυχὴ τοῦ νῦν εὐκλεῶς μεταστάντος ἐκ τοῦ παραχώδους τούτου καὶ πολυκυμάντου βίου, Σὲ, ὅστις ἀρχόμενος τὸν σταυρὸν τοῦ ἔθνικοῦ μαρτυρίου καὶ ἀφοσιωθείς ὅλος ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς ὑπηρεσίαν τῆς κοινῆς ἡμῶν Πατρίδος ἀπολαύεις ἤδη τὸν τῆς δικαιοσύνης στέφανον, καὶ εἰσερχόμενος εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου ἀγάλλεσαι ἐν τοῖς κόλποις τῆς μακαριότητος, Σὲ, ὅστις καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν μιᾶς μερίδος τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ὅλος σύννου καὶ σκυθρωπάζων ἐνατένιζες κατηρῆ τὰ βλέμματά σου, πρὸς τοὺς ἀνηλεῶς ἀποκλεισθέντας τῆς ἐθνικῆς χαρᾶς ἀδελφούς σου οὓς μία ἀπάνθρωπος πολιτικὴ κτηδίασος νὰ διάγωσι μέχρι τοῦδε δούλειον ἥμαρ, ἔτι ἔτι καὶ νῦν ἐπισκόπει ἔλωθεν τὴν γῆν ταύτην τῶν γενεθλιῶν σου, καὶ ἔκτεινε ἱεστηρίου χεῖρας πρὸς τὸν Δημιουργόν σου, ἵνα ἐπὶ τέλους ἐπεικτεῖρων τὰς πολυχρονίους δδύνας καὶ τὰ μαρτύρια ἡμῶν τῶν συμπολιτῶν σου τῶν καθημένων ἐν σκότει δουλείας καὶ σικᾶ θανάτου καταξιώσῃ καὶ ἡμᾶς ὅπως ἀπαλλαγέντες ἀπὸ τοῦ ἀφρητοῦ βάρους τοῦ ἑθνικοῦ δεσποτισμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν ὁμογενῶν ἀδελφῶν μας τῶν στεναζόντων ὑπὸ τὸν βαρβαρικὸν Ζυγόν, λάβωμεν τέλος πάντων φῶς σωτήριον καὶ ἀνέσπερον, Φῶς οὐρανοῦ δόξης καὶ ἐθνικῆς ἀναστάσεως ἵνα συνηγμένοι ὄντες εἰς ἐν ἐν τῷ ὀνόματι τῆς ἀδικιρέτου ἡμῶν Πατρίδος καὶ Ὁρθοδόξου Πίστεως ἀναπέμψωμεν πρὸς τὸν Ἰψίστον ἅπαντα ὁμοῦ τὰ νῦν διεσκοδασμένα μέλη τῆς

Ἑλληνικῆς ἑθιότητος τὸν ἐπινίκιον ὕμνον τῆς πολιτικῆς ἡμῶν Παλιγγενεσίας καὶ συνενώσεως πρὸς ὑμᾶς δὲ τοὺς Πρωτομάγ-
 τυρας καὶ Πρωταγωνιστὰς τοῦ βλοῦ Γένους ἀνακράζωμεν ἐν ἐνὶ
 στόματι καὶ μὲ καρδίᾳ τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο ἐγκάρδιον προσφώνημα,
 ὅπερ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡμεῖς οἱ Συμπολιταὶ σου ἐν τῇ ὁρασίᾳ
 ἡμῶν καὶ δουλοσύνῃ διακρυβδουσίντες ἀνακράζωμεν πρὸς Σέ, ὦ
 περιπόθητον τέκνον τῆς ἀναξιοπαθοῦσης Πατρίδος μας.

Διωνία σου ἡ μνήμη, μακάριε!

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ